

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 145/20
Luxemburg, den 24 november 2020

Dom i de förenade målen C-225/19 och C-226/19
R.N.N.S. och K.A. mot Minister van Buitenlandse Zaken

En medlemsstat som fattar ett beslut om avslag på en ansökan om Schengenvisering på grund av en invändning som framställts av en annan medlemsstat är skyldig att i sitt beslut ange namnet på den medlemsstat som framställt invändningen och det specifika avslagsskäl som tillämpats med anledning av denna invändning, vid behov åtföljt av skälen för invändningen

En egyptisk medborgare som var bosatt i sitt ursprungsland (mål C-225/19) och en syrisk medborgare som var bosatt i Saudiarabien (mål C-226/19) ingav varsin ansökan om "Schengenvisering"¹ till Minister van Buitenlandse Zaken (utrikesministern, Nederländerna) (nedan kallad ministern). Skälet till ansökningarna var att de ville besöka familjemedlemmar som var bosatta i Nederländerna. Ansökningarna avslogs dock, och i enlighet med viseringskodexen underrättades de berörda personerna om avslaget med hjälp av ett standardformulär². Formuläret innehåller elva rutor och skälet till ett beslut ska anges genom att en eller flera av de elva rutorna kryssas i. I dessa fall hade den sjätte rutan kryssats i, och avslagen på viseringsansökningar berodde på att den aktuella personen hade ansetts utgöra ett hot mot en medlemsstats allmänna ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser.³ Avslagen på viseringsansökningarna var ett resultat av invändningar som hade framställts av Ungern och Tyskland, vilka de nederländska myndigheterna i förväg hade konsulterat inom ramen för det förfarande som föreskrivs i viseringskodexen⁴. Formulären innehöll dock ingen information till de berörda personerna om vilka dessa medlemsstater var, exakt vilket av de fyra möjliga skälen till avslag det var som åberopades (allmänna ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser) eller vilka skäl som låg till grund för bedömningen att de berörda personerna skulle anses utgöra ett sådant hot.

De berörda personerna begärde att ministern skulle ompröva besluten. Ministern fann vid omprövningen inte skäl att ändra de tidigare besluten. Nämnda personer överklagade⁵ då besluten till Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem (Haags domstol, sammanträdande i Haarlem, Nederländerna), varvid de bland annat gjorde gällande att de inte hade tillerkänts något effektivt domstolsskydd, eftersom de saknade möjligheter att invända mot dessa beslut i sak. Nämnda domstol beslutade att ställa frågor till EU-domstolen dels om de skäl som ska anges när ett beslut om avslag på en viseringsansökan motiveras av en invändning från en annan medlemsstat, dels om möjligheterna att få detta skäl för avslag prövat i domstol, inom ramen för ett överklagande av avslagsbeslutet, och om omfattningen av en sådan domstolsprövning.

Domstolens bedömning

¹ Visering för transitering genom medlemsstaternas territorium eller för planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar längre än tre månader under en sexmånadersperiod. Viseringen utfärdas av en medlemsstat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (EUT L 243, 2009, s. 1), i dess lydelse enligt förordning (EU) nr 610/2013 av den 26 juni 2013 (EUT L 182, 2013, s. 1) (nedan kallad viseringskodexen).

² Det formulär som återfinns i bilaga VI till viseringskodexen och som avses i artikel 32.2 i kodexen.

³ Det skäl för avslag som anges i artikel 32.1 a vi i viseringskodexen.

⁴ Det förfarande för föregående samråd som föreskrivs i artikel 22 i viseringskodexen.

⁵ Ett överklagande enligt artikel 32.3 i viseringskodexen.

Domstolen slog för det första fast att den medlemsstat som har fattat ett beslut om avslag på en viseringsansökan på grund av en invändning från en annan medlemsstat är skyldig att i sitt beslut ange namnet på denna andra medlemsstat samt det specifika avslagsskäl som tillämpats med anledning av denna invändning, vid behov åtföljt av de huvudsakliga skälen för invändningen.

I detta avseende underströk domstolen att de närmare villkoren för rätten att överklaga ska fastställas i överensstämmelse med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som garanterar en rätt till ett effektivt rättsmedel. Enligt denna bestämmelse måste den berörde ha möjlighet att få kännedom om de skäl som ligger till grund för det beslut som fattats rörande honom eller henne, antingen genom att läsa själva beslutet eller genom att på begäran underrättas om skälen för beslutet. Domstolen angav vidare att även om det skäl som svarar mot den sjätte rutan i standardformuläret är fastställt på förhand, är den behöriga nationella myndigheten skyldig att under rubriken "Anmärkningar" i standardformuläret ange de nödvändiga uppgifterna. Domstolen noterade också att det införts ett nytt standardformulär, i vilket man numera skiljer på de olika avslagsskälen, vilka tidigare angavs utan åtskillnad.⁶

Domstolen slog för det andra fast att domstolarna i den medlemsstat som har fattat ett beslut om avslag på en viseringsansökan på grund av en invändning från en annan medlemsstat inte kan pröva huruvida denna invändning är lagenlig i sak. Det är därför som den medlemsstat som har fattat beslutet om avslag på viseringsansökan även, i detta beslut, ska precisera vilken myndighet som sökanden kan vända sig till för att få kännedom om de rättsmedel som finns tillgängliga för detta ändamål i den medlemsstat som har framställt invändningen.

I det resonemang som ledde fram till denna slutsats framhöll domstolen först och främst att den domstolsprövning som görs av domstolarna i den medlemsstat som har fattat beslutet om avslag på viseringsansökan visserligen syftar till att pröva beslutets lagenlighet. De nationella behöriga myndigheterna har dock vid prövningen av viseringsansökningar ett stort utrymme för skönsässig bedömning vad gäller villkoren för att tillämpa de skäl för avslag som anges i viseringskodexen och för att bedöma relevanta faktiska omständigheter. Domstolsprövningen av hur detta utrymme för skönsässig bedömning har använts är således begränsad till en kontroll av att det angripna beslutet grundas på faktiska omständigheter som utgör ett tillräckligt tillförlitligt underlag och inte är behäftat med något uppenbart fel. När en viseringsansökan har avslagits på grund av att en annan medlemsstat har invänt mot utfärdandet av viseringar, måste ovannämnda domstolar ha möjlighet att försäkra sig om att det förfarande för föregående samråd med övriga medlemsstater som föreskrivs i viseringskodexen har tillämpats på ett korrekt sätt och, i synnerhet, att sökanden rätteligen har utpekats som den person som den aktuella invändningen gäller. Dessa domstolar måste dessutom kunna kontrollera att de processrättsliga skyddsreglerna, såsom motiveringsskyldigheten, har följts. Vad gäller prövningen av den invändning som framställts av en annan medlemsstat åligger det däremot de nationella domstolarna i denna andra medlemsstat att utföra denna.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

⁶ Bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1155 av den 20 juni 2019 om ändring av förordning (EG) nr 810/2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodexen) (EUT L 188, 2019, s. 25).